

Visa

Åstugans Fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Åstugans fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor

Vår vision

Trygghet, respektfullt bemötande och ett demokratiskt förhållningssätt är grunden för det livslånga lärandet.

Planen gäller från

2013-08-31

Planen gäller till

2014-08-31

Elevernas delaktighet

Eleverna deltar genom att INTERVJUER görs med samtliga barn.

Genom att vi gemensamt utformar TRIVSELREGLER.

Vi SAMTALAR ofta om värdegrundsbaserade frågor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrakät genomförs varje år.

Personalens delaktighet

Fritidshemspersonalen har i samarbete med utvecklingsledare upprättat planen.

Förankring av planen

Under en STUDIEDAG för personalen kommer arbetet med planen att behandlas.

Planen ska finnas på kommunens hemsida

Planen presenteras på föräldramöte.

Planen finns tillgänglig för både föräldrar och personal på fritidshemsavdelningen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Barnintervjuer har hållits.

Föräldrakäter har delats ut.

Fritidshemspersonal tillsammans med utvecklingsledare har reviderat fjolårets plan

Personal ur folkhälsoteamet har bidragit med förslag och ideer om innehåll och utformning

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Personal

Föräldrar

Barn

Person ur folkhälsoteamet

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Barnen behöver uppmärksammas på att planen finns och delges dess innehåll

Årets plan ska utvärderas senast

2014-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Se hur fjolårets plan har utvärderats

Fritidshemspersonal söker att få övrig personals synpunkter

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling på Åstugans fritidshem

Områden som berörs av insatsen

Mål och uppföljning

Skapa en god, öppen och accepterande miljö för barngruppen.

Det är viktigt att alla som kommer till Åstugan ska känna sig välkomna och väl bemötta.

Åstugan ska präglas av god stämning som skapas genom vårt förhållningssätt till varandra.

Barnen ska känna sig accepterade, förstådda och respekterade för sin egen unika personlighet.

Ledorden samarbete, kommunikation och glädje ska genomsyra verksamheten

Insats

Personalen ska vara observant och iakttagande, lyssna till barnens lekar och kommunikation samt delta i barnens kommunikation och lekar.

Under observerandet skall särskilt fokus läggas på beteenden som kan hamna under kränkande eller diskriminerande behandling.

Personalen ska se till att alla får komma till tals och blir lyssnade på.

Personalen måste vara medveten om sin egen roll som förebild.

Det ska regelbundet föras samtal och diskussioner kring värdegrundsbaserade frågor och barnen ska övas i att se utifrån olika synvinklar. tex när det gäller problemlösning. Personal och barn går gemensamt igenom vilka regler som ska gälla

Ansvarig

Personal på Åstugans fritidshem

Datum när det ska vara klart

Arbetet fortgår under hela 2013-14

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Barnintervjuer

Samtal och diskussioner mellan personalen

Föräldraenkät

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Genom barnintervjuer och återkommande samtal

En gång per läsår får föräldrarna fylla i en kvalitetsenkät

Föräldrarna har möjlighet att skiva egna kommentarer i enkäten

Barn och föräldrar uppmanas att samtala med personalen om man observerar kränkande eller diskriminerande beteenden

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Genom gemensamt arbete under studiedagarna

Personalen reviderar trivselregler samt för samtal kring dessa frågor

Personalen har gjort DO:s husmodell utifrån diskrimineringsgrunderna

Resultat och analys

Föräldraenkäten behöver redigeras så att fler punkter om trakasseri, utanförskap o dyl kommer med. Likaså bör den ha 7 ”nivåer” som förskolans enkät har eller ska den kunna jämföras enkelt med förskolornas enkäter?

Barnen behöver bli mer delaktiga i arbetet med planen

Barnintervjuer bör hållas 1 gång / termin istället för som nu 1 gång/ läsår

Förebyggande åtgärder

Namn

Förebyggande arbete på fritidshemmet Åstugan

Områden som berörs av åtgärden

Föräldraenkät – kartläggning

Barnens delaktighet i planen – främjande

Barnintervjuer – kartläggande och främjande

Ensam barn ?

Mål och uppföljning

Föräldraenkäten ska bli bättre och täcka in fler områden samt enkelt kunna jämföras med förskolans eller skolans enkät

Barnen ska känna till trygghetsplanen, vad den innehåller och vilket syfte den har

Barnen ska vara mer delaktiga med förslag och synpunkter på planen och därigenom bli mer motiverade

Barnintervjuer ska hållas med kortare mellanrum

Åtgärd

Föräldraenkäten görs om i samarbete mellan fritidshemmen/förskolan/skolan

Trygghetsplanen ska presenteras för barnen på lämpligt sätt och de ska få ge synpunkter på den.

Barnintervjuer hålls varje termin

Ansvarig

Fritidshemspersonal på Åstugan

Datum när det ska vara klart

Föräldraenkäten görs om i januari 2014

Barnintervjuerna ska hållas innan jullovet 2013

Arbetet med att presentera trygghetsplanen för barnen kan påbörjas snarast samt pågår under läsåret

Arbetet med barnet har redan på börjats och fortskrider

Områden som berörs av åtgärden

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen ska hålla god uppsikt.

Personalen för regelbundet samtal med barnen i dessa frågor

Personalen ska arbeta med att skapa en god förtroendefull relation till både barn och föräldrar

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Personal på fritidshemmet Åstugan:
I 1:a hand Annika Helin 0580-80412

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

När ett barn utsätts för kränkande behandling av ett annat barn så agerar personalen med ett direkt samtal med det barn som kränker och med det barnets föräldrar. Barnet måste få klart för sig att dess agerande är fel och måste upphöra. Det barn som blivit utsatt får stöd och man samtalar även med detta barnets föräldrar. Rektorn ska informeras och händelsen ska dokumenteras.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Rektor informeras snarast. All personal är skyldig att anmäla om detta inträffar. Rektorn tar ställning till vidare åtgärder.

Rutiner för uppföljning

Fritidshemspersonalen ska kontinuerligt följa upp att åtgärderna har önskad effekt genom observationer, barnsamtal samt föräldrasamtal. Vid behov tas hjälp in från fler parter som t.ex specialpedagog, barnpsykolog eller annat.

Rutiner för dokumentation

Kränkningar och trakasserier dokumenteras av fritidspersonalen eller av den personal som bevittnat händelsen.

Ansvarsförhållande

I första hand fritidshemspersonalen
Även annan personal, utvecklingsledare och rektor

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. /P>

Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Illa människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.